LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA SMULKIŲ ŪKIO SUBJEKTŲ BENDRADARBIAVIMUI“ SUPAPRASTINTŲJŲ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2019 METŲ, PATVIRTINIMO

2019 m. liepos 9 d. Nr. 3D-414
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8 punktu, 9.1, 9.2 ir 9.10 papunkčiais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ supaprastintąsias įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2019 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras Giedrius Surplys

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2019 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 3D-414

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA SMULKIŲ ŪKIO SUBJEKTŲ BENDRADARBIAVIMUI“ SUPAPRASTINTOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2019 METŲ

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ supaprastintosios įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2019 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/288 (OL 2019 L 53, p. 14), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/936 (OL 2019 L 149, p. 58), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/94 (OL 2019 L 19, p. 5), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006

(OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Europos Tarybos reglamentu (ES) 2019/711 (OL 2019 L 123, p. 1), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu, 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažų ir vidutinių įmonių sampratos (OL 2003 L 124, p. 36) bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

2. Taisyklės nustato paramos teikimo ir administravimo tvarką pagal Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritį „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ (toliau – priemonės veiklos sritis). Taisyklės taikomos pareiškėjams, nuo 2019 metų rengiantiems ir teikiantiems paramos paraiškas, paramos gavėjams, įgyvendinantiems projektus, kuriems skirta parama pagal šią veiklos sritį, taip pat institucijoms, atliekančioms paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS
SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;

3.2. **ES** – Europos Sąjunga;

3.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai;

3.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija;

3.5. **MVĮ** – labai maža, maža ir vidutinė įmonė;

3.6. **Programa** – Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Kaimo vietovė** – viensėdis, kaimas, miestelis, miestas ar kita gyvenamoji vietovė, kurios gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst., išskyrus savivaldybės centrus.

4.2. **Produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis** – piniginiais vienetais išreikštas rodiklis, kuriuo apibūdinamas žemės ūkio valdos dydis ir kuris yra lygus valdos visos produkcijos standartinės vertės ir valdos pajamų, gautų už paslaugas žemės ūkiui, sumai.

4.3. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – rengiant ir įgyvendinant projektą patiriamos išlaidos: atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos skiriamos nekilnojamajam turtui statyti ir (arba) įsigyti, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti ir (arba) išperkamajai nuomai, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos.

4.4. **Projekto kontrolės laikotarpis** – trejų metų laikotarpis nuo paskutinio paramos išmokėjimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas ir partneriai laikosi projekte (paramos paraiškoje ir verslo plane) nustatytų įsipareigojimų.

4.5. **Projekto partneris** (toliau – partneris) – fizinis ir (ar) juridinis asmuo, dalyvaujantis įgyvendinant ir (ar) finansuojant projektą pagal prieš projekto įgyvendinimą pareiškėjo ir jo partnerių pasirašytą jungtinės veiklos sutartį.

4.6. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4.7. **Žemės ūkio produktų perdirbimas** – veikla, kurios metu pakeičiama žemės ūkio produktų pirminė fizinė ir (ar) cheminė sudėtis.

4.8. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, pripažinto žemės ūkio kooperatyvo iš savo narių jų ūkiuose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimą ir realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą ir (arba) geros agrarinės ir aplinkosauginės žemės būklės palaikymą.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS
PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

6. Programos priemonės veiklos srities prioritetai:

6.1. visuose regionuose didinti visų žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas ir tvarų miškų valdymą;

6.2. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje;

6.3. atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas;

6.4. skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose.

7. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

7.1. ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkiams restruktūrizuoti ir modernizuoti sudarymas, siekiant intensyvinti dalyvavimą rinkoje ir orientavimą, žemės ūkio įvairinimą;

7.2. pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas;

7.3. biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas;

7.4. žemės ūkio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimas.

8. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

8.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

8.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

8.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS
REMIAMA VEIKLA

9. Pagal priemonės veiklos sritį remiamas smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimas organizuojant bendrus darbo procesus, dalijantis įrenginiais ir ištekliais, vykdant bendrą ūkinę, komercinę, aplinkosauginę veiklą.

V SKYRIUS
GALIMI PAREIŠKĖJAI IR PARTNERIAI

10. Pareiškėjai ir (arba) partneriai turi būti veikiantys kaimo vietovėje. Pareiškėjais ir (arba) partneriais gali būti:

10.1. smulkieji ūkiai;

10.2. smulkieji miško valdytojai;

10.3. labai mažos įmonės;

10.4. fiziniai asmenys.

11. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

12. Paramos paraišką pareiškėjas turi teikti kartu su partneriais, kurie užsiima ta pačia veikla (pvz., žemės ūkio veikla užsiimantys subjektai su žemės ūkio veikla užsiimančiais subjektais, miškininkystės veikla užsiimantys subjektai su miškininkystės veikla užsiimančiais subjektais ir (ar) alternatyviąja veikla užsiimantys subjektai su alternatyviąja veikla užsiimančiais subjektais).

VI SKYRIUS
PARTNERYSTĖ

13. Partnerių įtraukimas į projektą turi būti pagrįstas paramos paraiškoje. Projekte gali dalyvauti tik tokia pat veikla užsiimantys subjektai. Pareiškėjas ir partneriai iki paraiškos pateikimo pagal Taisyklių 1 priede nustatytą formą turi pasirašyti bendrą jungtinės veiklos sutartį, sudarytą laikantis pagrindinių geros partnerystės principų.

14. Projektui teikiama viena paramos paraiška. Paramos lėšas, skirtas projektui įgyvendinti, tiesiogiai gauna tik paramos gavėjas.

15. Partnerystė negali būti sudaroma su paties pareiškėjo įsteigtu juridiniu asmeniu, taip pat su juridiniu asmeniu, kurio valdyme pareiškėjas dalyvauja, kaip nurodyta Taisyklių 20.19 papunktyje. Giminystės partnerių ryšiai nėra vertinami kaip susietumo elementas tuo atveju, jei projekto dalyviai veiklą vykdo savarankiškai.

16. Per vieną kvietimą teikti paramos paraiškas partneriai gali dalyvauti tik įgyvendinant vieną projektą pagal šią priemonės veiklos sritį.

17. Pareiškėjas ir (ar) paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu negali dalyvauti įgyvendinant kitas investicines Programos priemones ir (ar) veiklos sritis, išskyrus Programos priemones, nurodytas Taisyklių 25 punkte.

18. Partneriai ir paramos gavėjas projekto įgyvendinimo ir projekto kontrolės laikotarpiu negali būti keičiami ir (arba) nutraukti jungtinės veiklos sutarties, išskyrus tik atvejus, nurodytus jungtinės veiklos sutartyje (Taisyklių 1 priedas).

VII SKYRIUS
TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

19. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo ir partnerių pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamasi Lietuvos Respublikos

viešuosiuose registruose esančiais duomenimis. Jei dokumentai / duomenys pateikti Lietuvos Respublikos viešiesiems registrams, jų teikti nebereikia.

20. Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai:

20.1. paramos paraišką teikia pareiškėjas kartu su partneriais, nurodytais Taisyklių 10 punkte;

20.2. projektas, atsižvelgiant į numatomą vykdyti veiklą, atitinka Taisyklių III skyriuje nurodytą bent vieną prioritetą, bent vieną tikslinę sritį ir prisideda prie bent vieno kompleksinio tikslo įgyvendinimo;

20.3. projekto veikla ir išlaidos yra tiesiogiai susijusios su remiama veikla, nurodyta Taisyklių IV skyriuje;

20.4. parama skiriama projektams, kuriuose dalyvauja ne mažiau kaip 2 ta pačia veikla užsiimantys subjektai, nurodyti Taisyklių 10 punkte, siekiantys gauti paramą investicijoms, susijusioms su bendra projekto veikla;

20.5. su paramos paraiška turi būti pateikta pareiškėjo ir partnerių pasirašyta jungtinės veiklos sutartis (parengta pagal pavyzdinę jungtinės veiklos sutarties formą, nurodytą Taisyklių 1 priede);

20.6. paramos gali kreiptis:

20.6.1. smulkieji ūkiai, kurių žemės ūkio valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne mažesnis kaip 4 000 Eur ir ne didesnis kaip 15 000 Eur (žemės ūkio valdos ekonominis dydis skaičiuojamas pagal Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“). Produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis, paramos paraiškos pateikimo dienos duomenimis, nustatomas:

20.6.1.1. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų pirmajame pusmetyje, t. y. nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki einamųjų metų birželio 30 d., pagal VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – ŽŪIKVC) už praėjusių metų laikotarpį, prasidedantį sausio 1 d. ir pasibaigiantį gruodžio 31 d., apskaičiuotą ūkio ekonominį dydį einamųjų metų sausio 1 d., kuris ŽŪIKVC duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų sausio 30 d.;

20.6.1.2. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų antrajame pusmetyje, t. y. nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pagal ŽŪIKVC už laikotarpį, prasidedantį praėjusių metų liepos 1 d. ir pasibaigiantį einamųjų metų birželio 30 d., apskaičiuotą

ūkio ekonominį dydį einamųjų metų liepos 1 d., kuris ŽŪIKVC duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų rugpjūčio 31 d.

20.6.2. smulkieji miško valdytojai, kurių miško valda ne didesnė kaip 20 ha;

20.6.3. labai mažos įmonės, kurios veikia ne trumpiau kaip dvejus metus, kaip nurodyta Taisyklių 20.14 papunktyje;

20.6.4. fiziniai asmenys, nacionalinių teisės aktų nustatyta tvarka vykdantys individualią veiklą ne trumpiau nei vienus metus, kaip nurodyta Taisyklių 20.16 papunktyje;

20.7. pareiškėjo ir (ar) partnerio nekilnojamasis turtas (statinys, žemės, įskaitant žemę po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjui ir (ar) partneriui, pareiškėjo sutuoktiniui ir (ar) partnerio sutuoktiniui, arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui ir (ar) partneriui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui ir (ar) jo partneriui bendrosios dalinės nuosavybės teise, kai naudojimo nekilnojamuoju turtu tvarka nustatyta notariškai patvirtintoje sutartyje ir pareiškėjas ir (ar) partneris investuoja į savo dalį. Tokiu atveju, kai nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausantį nekilnojamąjį turtą (statinį) ir vykdyti projekte numatytą veiklą ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Statiniai ir žemė po esamais ir (ar) numatomais statyti statiniais bei gręžiniais pareiškėjo ir (ar) partnerio gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimasis jais ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Nekilnojamojo turto nuosavybės, nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamuoju turtu pagrindai VĮ Registrų centre turi būti įregistruoti iki paramos sutarties pasirašymo dienos ir galioti ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė;

20.8. jei projekte numatyti (ūkio) paskirties pastato statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ir (arba) infrastruktūros įrengimo darbai, ir pagal teisės aktų reikalavimus šiems darbams vykdyti yra privalomas statybą leidžiantis dokumentas, jo išdavimo data turi būti ne vėlesnė kaip pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo diena (vertinama pagal Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“) duomenis). Kartu su paramos paraiška arba ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu turi būti pateikiamas statinio projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ar supaprastintas projektas, parengti pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalies ekspertizės (kai ji privaloma) aktas, parengtas projekto ekspertizės rangovo,

turinčio teisę užsiimti šia veikla. Pirmiau nurodytų dokumentų nepateikimo su paramos paraiška atveju, su paramos paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas, sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, vaizdinė informacija) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas. Kai pagal teisės aktų reikalavimus statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, su paramos paraiška turi būti pateikti kiti bendrieji projektiniai dokumentai (aiškinamasis raštas, sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, statinio statybos kainos apskaičiavimas). Jei projekte numatyti statybos darbai, tačiau jiems paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami;

20.9. pareiškėjas ir partneriai užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

20.10. pareiškėjas ir partneriai užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, – kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinančius dokumentus. Jei paskolą planuoja suteikti fizinis arba juridinis asmuo, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su paramos paraiška pateikiamas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotuose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Agentūra tikrina, ar paskolą ketinantis suteikti asmuo turi reikiamą lėšų sumą: fizinis ir juridinis asmuo, kuris nėra finansų įstaiga, gali suteikti paskolą, ne didesnę nei pinigų likutis banko sąskaitoje ir (arba) terminuotuose, kaupiamuosiuose indėliuose. Iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, pateikimo, paramos gavėjas turi pateikti pasirašytą paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Atitiktis šiam tinkamumo kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

20.11. pareiškėjas ir partneriai neturi įsiskolinimų Agentūrai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

20.12. pareiškėjas ir partneriai – smulkieji ūkininkai (nurodyti Taisyklių 10.1 papunktyje), savo vardu yra įregistravę ūkininko ūkį ir kaip valdos valdytojai įregistravę žemės

ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

20.13. pareiškėjas ir partneriai – smulkieji miško valdytojai (nurodyti Taisyklių 10.2 papunktyje), savo vardu kaip valdos valdytojai yra įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

20.14. pareiškėjas ir partneriai – labai mažos įmonės (nurodytos Taisyklių 10.3 papunktyje), yra registruotos ir veiklą vykdo kaimo vietovėje bei iš veiklos gaunamos pardavimo pajamos ataskaitiniais metais yra ne mažesnės kaip 12 vidutinio darbo užmokesčio dydžių (apskaičiuojama pagal ataskaitinių metų privačiojo sektoriaus su individualiosiomis įmonėmis vidutinio darbo užmokesčio dydį, bruto) (vadovaujamasi Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale www.osp.stat.gov.lt pateiktais duomenimis);

20.15. pareiškėjas ir partneriai tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;

20.16. pareiškėjas ir partneriai – fiziniai asmenys (nurodyti Taisyklių 10.4 papunktyje), kaimo gyventojai, vykdantys ūkinę komercinę veiklą (atitiktis tikrinama pagal individualios veiklos pažymą ir (arba) verslo liudijimą (veikla neprivalo būti vykdoma nepertraukiamai (galimas sezoniškumas)) ir iš šios veiklos gaunantys pajamų, kurios ataskaitiniais metais (gautos tiesioginės išmokos neįskaičiuojamos į pareiškėjo veiklos pajamas) sudaro ne mažiau nei 12 minimalios mėnesinės algos dydžių (apskaičiuojama pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu). Pajamos turi būti deklaruotos Valstybinei mokesčių inspekcijai;

20.17. nustatant pareiškėjo ir partnerių – smulkiųjų miško valdytojų ir smulkiųjų ūkininkų – pajamas iš žemės ir (ar) miškų ūkio veiklos, į pajamas gali būti įskaičiuojamos pajamos, gautos iš paslaugų žemės ir (ar) miškų ūkiui;

20.18. pateiktame verslo plane, kuris yra Taisyklių 2 priedo nustatytos paramos paraiškos formos sudėtinė dalis, pareiškėjas ir partneriai įrodo, kad atitinka ekonominį gyvybingumą apibūdinančius rodiklius ir jų kritines reikšmes, kaip nustatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių

patvirtinimo“, IV skyriuje „Ekonominio gyvybingumo nustatymo tvarka ūkio subjektams, teikiantiems paraiškas pagal Programos supaprastintas priemonės ir (ar) veiklos srities įgyvendinimo taisykles“;

20.19. parama neteikiama, jei nustatoma, kad pareiškėjas ir (arba) partneris (-iai) sukūrė galimai neteisėtas sąlygas paramai gauti. Vertinama pagal pareiškėjo ir (arba) partnerio – fizinio ir (arba) juridinio asmens – dalyvavimą kitų juridinių asmenų – pareiškėjo ir (arba) projekto partnerio (-ių) – valdyme (tikrinama pagal Vienos įmonės deklaracijos duomenis (Taisyklių 3 priedas) ir duomenis, esančius viešuosiuose registruose, ar fiziniai asmenys yra kito juridinio asmens vadovai, ar fiziniai ir juridiniai asmenys turi ne mažiau kaip 25 ir ne daugiau kaip 50 procentų kitos įmonės akcijų, pajų ar kitokių dalyvavimą įmonės kapitale žyminčių kapitalo dalių arba tiesiogiai ar netiesiogiai (pagal balsavimo sutartį, balsavimo teisės perleidimo sutartį, įgaliojimą ir pan.) turi ne mažiau kaip 25 ir ne daugiau kaip 50 procentų visų kitos įmonės dalyvių balsų);

20.20. parama neteikiama, jei pareiškėjas ir partneriai turi finansinių sunkumų (bankrutuoja arba likviduojami);

20.21. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

20.22. poveikio aplinkai įvertinimas atliekamas iki paramos paraiškos pateikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis (kai taikoma). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu.

VIII SKYRIUS
ĮSIPAREIGOJIMAI

21. Pareiškėjas ir partneriai prisiima šiuos įsipareigojimus:

21.1. pradėti įgyvendinti projektą (pateikti pirmąjį mokėjimo prašymą) per 6 mėn. nuo avanso išmokėjimo dienos, jei numatytas išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas. Šis punktas netaikomas, jei bus teikiamas tik vienas mokėjimo prašymas;

21.2. įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamąja turto verte ir ne blogesnių techninių parametrų;

21.3. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos, nesuderinus su Agentūra, ir sąlygų (vykdyti paramos paraiškoje ir projekte numatytą veiklą) nuo paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Projekto finansavimo šaltinių keitimas, suderinus su Agentūra, galimas iki paramos sutarties sudarymo. Po paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos projekto finansavimo šaltinius keisti galima tik tuo atveju,

jei keičiama finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė nuosavų lėšų dalis;

21.4. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam, projekte nedalyvaujančiam, asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą Agentūra gali suteikti Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka;

21.5. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;

21.6. viešinti paramą pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

21.7. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti paramos paraiškoje ir prie jos pridedamuose dokumentuose pateiktus duomenis ir atlikti patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir ekonominė veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

21.8. teikti Agentūrai visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams, Programos įgyvendinimo stebėsenai, viešinimui bei reikalingiems vertinimams atlikti;

21.9. projekto įgyvendinimo metu ir (ar) projekto kontrolės laikotarpiu užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams (numatytiems Taisyklių 41 punkte, išskyrus Taisyklių 41.2 papunktį), jei už juos buvo suteikti balai;

21.10. užtikrinti, kad įsigytos investicijos atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Atitiktis kriterijui vertinama pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Agentūros prašymu išduotus dokumentus;

21.11. pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius;

21.12. užbaigus statybos darbus, ne vėliau kaip iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos statybos užbaigimo dokumentus teisės aktų nustatyta tvarka įregistruoti IS „Infostatyba“. Jei pagal teisės aktus statybos užbaigimo dokumentų IS „Infostatyba“ registruoti neprivaloma, statybos užbaigimo dokumentai turi būti pateikti Agentūrai ne vėliau kaip su paskutiniu mokėjimo prašymu.

IX SKYRIUS
PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

22. Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 90 000 Eur (devyniasdešimt tūkstančių eurų) be PVM.

23. Pagal priemonės veiklos sritį didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui (pareiškėjui ir partneriams atskirai) 2014–2020 metų laikotarpiu negali viršyti 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų).

24. Paramos intensyvumas (paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be PVM):

24.1. 100 proc. paramos intensyvumas taikomas projekto bendrosioms išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.10 papunktyje, ir einamosioms bendradarbiavimo išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.1 papunktyje;

24.2. 60 proc. paramos intensyvumas taikomas projekto verslo plano įgyvendinimo išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 33.2–33.9 papunkčiuose;

24.3. 70 proc. paramos intensyvumas taikomas projekto verslo plano įgyvendinimo išlaidoms tuo atveju, kai smulkieji ūkiai bendradarbiauja gyvulininkystės, sodininkystės, uogininkystės ir daržininkystės sektoriuose.

25. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau, kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sričiai „Miško veisimas“, veiklos sričiai „Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“, kai teikiama paramos paraiška tik pažeistam miškui atkurti, veiklos sričiai „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ (išskyrus, kai projekte vykdoma viešojo naudojimo rekreacinės miško infrastruktūros įrengimo ir atnaujinimo veikla), Programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklai „Asbestinių stogų dangos keitimas“ ir Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sričiai „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“).

26. Parama pagal priemonės veiklos sritį (alternatyviosios veiklos ir miškininkystės srityje numatytoms veikloms) turi būti skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos teikimo reikalavimų, vadovaujantis Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013.

27. Jei pareiškėjas ir partneriai naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais ir (arba) finansine nuoma (lizingu) projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir jiems teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, kuris mokamas UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui už garantijos suteikimą kredito įstaigai ar finansinės nuomos (lizingo) bendrovei, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos, skiriamos kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklių 22–24 punktuose nustatytų ribojimų.

X SKYRIUS
TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

28. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas (visa įranga, visi įrengimai ir visos transporto priemonės) bus įgyjamas finansinės nuomos (lizingo) būdu, projekto įgyvendinimo trukmė nuo paramos sutarties pasirašymo dienos negali būti ilgesnė kaip iki 2023 m. birželio 30 d.

29. Projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma. Jos turi būti pagrindžiamos ne mažiau kaip trimis tiekėjų komerciniais pasiūlymais. Pateikiami skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 procentų, lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą (kai iki paramos paraiškos pateikimo pagal teisės aktų nuostatas atliktos pirkimų procedūros, tiekėjų komercinių pasiūlymų pateikti nereikia). Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugų ar darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei

analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės, paslaugų ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklėse nurodyti veiksmai.

30. Perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 58 000 Eur be PVM, ar perkant darbus – nesiekia 145 000 Eur be PVM (išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktų nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūrą), mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai, markė ir modelis bus įrašomi į paramos sutartį.

31. Jei prekių, paslaugų ar darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas kartu su paramos paraiška turi pateikti pirkimų dokumentų kopijas.

32. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

32.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

32.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų;

32.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal šių Taisyklių 33 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, nustatytų teisės aktuose;

32.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip 1 metai iki paramos paraiškos pateikimo dienos;

32.5. finansinės nuomos (lizingo) išlaidos. Finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo ir (ar) partnerių nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, įsigyjamo turto dalis, už kurią nesumokėta iki projekto įgyvendinimo pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama;

32.6. faktiškai patirtos, įtrauktos į paramos gavėjo ir (ar) partnerių apskaitą ir pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis išlaidos.

33. Tinkamų išlaidų kategorijos:

33.1. einamosios bendradarbiavimo išlaidos: t. y. susitikimų organizavimas (patalpų nuoma, kelionės išlaidos Lietuvos Respublikos teritorijoje (kuro pirkimo ir (ar) visuomeninio transporto išlaidos), kanceliarinės išlaidos, maitinimas), kurios gali sudaryti iki 5 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų be PVM, išskyrus projekto bendrąsias išlaidas;

33.2. nauja žemės ūkio technika ir nauja žemės ūkio įranga (prie įrangos kategorijos negali būti priskirtos jokios transporto priemonės, nurodytos Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479

„Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimai). Žemės ūkio įranga laikoma įranga, susijusi su žemės ūkio produktų gamyba. Prie žemės ūkio įrangos kategorijos nepriskiriama įvairi įranga, kuri iš dalies gali būti naudojama ir žemės ūkio gamyboje, tačiau yra pagaminta įvairių ūkio šakų arba kitoms reikmėms (pavyzdžiui, kuro talpyklos, elektros generatoriai ir pan.), skirta remiamai veiklai specializuotame žemės ūkio sektoriuje vykdyti;

33.3. naujos N, O kategorijų bazinės komplektacijos transporto priemonės, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, skirtos projekto reikmėms. Parama įsigyti N1 klasės transporto priemonę kroviniams vežti teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų; nauji technologiniai įrengimai, nauja technika ir įranga, skirta projekto reikmėms (prie šios kategorijos negali būti priskirti jokie lengvieji automobiliai);

33.4. nauja kompiuterinė ir programinė įranga, skirta projekto reikmėms;

33.5. nauji technologiniai įrengimai, nauja technika ir įranga, skirta projekto reikmėms (prie šios kategorijos negali būti priskirti jokie lengvieji automobiliai);

33.6. (ūkio) paskirties pastatų naujos statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto išlaidos. Statinių naujos statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbus atliekant ūkio būdu, finansuojamos tik naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidos;

33.7. infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimo (privažiavimo prie sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (ar) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų) išlaidos;

33.8. nauja miško kirtimo, apvaliosios medienos ir biokuro ruošos technika ir įranga, išskyrus medienos vežimo keliais techniką;

33.9. dirvos paruošimo miško želdiniams / žėliniams mechanizmai;

33.10. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be PVM ir ne didesnė kaip 1 800 Eur. Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, pastatų atnaujinimo (modernizavimo), rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar infrastruktūros įrengimo darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be PVM gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur. Projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis.

34. Netinkamos finansuoti išlaidos:

34.1. nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu ir remiama veikla, neatitinkančios 32 punkte nustatytų sąlygų ir neįvardytos Taisyklių 33 punkte;

34.2. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant darbus, prekes ar paslaugas, nesilaikant teisės aktuose nustatytos pirkimų tvarkos;

34.3. trumpalaikis turtas, išskyrus kanceliarines prekes (nurodytas Taisyklių 33.1 papunktyje), naujų statybinių medžiagų įsigijimo (nurodytas Taisyklių 33.6 papunktyje) ir viešinimo išlaidas;

34.4. susijusios su finansinės nuomos (lizingo) sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

34.5. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

34.6. išlaidos motorinėms kelių transporto priemonėms, neįvardytoms tinkamomis finansuoti Taisyklių 33.2–33.3 papunkčiuose;

34.7. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

34.8. notaro paslaugų išlaidos.

35. Pirkimo ir (ar) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

XI SKYRIUS
PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

36. Paramos paraiškos forma pateikiama Taisyklių 2 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais www.zum.lt ir www.nma.lt.

37. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

38. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Paramos paraiška teikiama Agentūrai spausdintine (popieriuje pateikta) forma pareiškėjo asmeniškai ar per įgaliotą asmenį, šie dokumentai taip pat gali būti pateikiami ir per ŽŪMIS, jei tokia galimybė yra. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paramos paraiškos neregistruojamos.

39. Paramos paraiškos pildomos, teikiamos, registruojamos ir vertinamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XII SKYRIUS
PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

40. Projektų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

41. Atrankos kriterijai:

41.1. projekto dalyvių skaičius:

41.1.1. 5 ir daugiau – suteikiama 30 balų;

41.1.2. nuo 3 iki 4 – suteikiama 20 balų;

41.2. projekte dalyvaujančių subjektų:

41.2.1. smulkiųjų ūkių ekonominio dydžio, išreikšto produkcijos standartine verte, vidurkis:

41.2.1.1. nuo 4000 Eur iki 4999 Eur – suteikiama 15 balų;

41.2.1.2. nuo 5000 Eur iki 6999 Eur – suteikiama 10 balų;

41.2.2. smulkiųjų miško valdytojų miško valdų dydžio vidurkis:

41.2.2.1. nuo 1 ha iki 3 ha įskaitytinai – suteikiama 15 balų;

41.2.2.2. nuo 3 ha iki 7 ha – suteikiama 10 balų;

41.2.3. labai mažų įmonių ir (ar) fizinių asmenų vykdomos veiklos trukmės vidurkis:

41.2.3.1. daugiau nei 5 metai – suteikiama 15 balų;

41.2.3.2. nuo 3 iki 5 metų įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

41.3. projektas susijęs su bent vieno iš sektorių (gyvulininkystė, sodininkystė ir daržininkystė, uogininkystė, miškų ūkis, kaimo turizmas) plėtra ir įgyvendinus projektą pajamos iš numatyto sektoriaus sudarys ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų – suteikiama 25 balai;

41.4. projektas susijęs su klimato kaita ir su aplinkosaugos veikla (dirvožemio derlingumas ir biologinis aktyvumas išlaikomas ir didinamas taikant daugiametę sėjomainą bei tręšiant tik mėšlu ir kt. organinėmis medžiagomis, nenaudojamos mineralinės trąšos, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekių mažinimas, saugomų teritorijų apsauga, miško išteklių, bioįvairovės išsaugojimas ir kt.) – suteikiama 10 balų;

41.5. įgyvendinus projektą:

41.5.1. kiekvieno smulkiojo ūkio ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, padidės daugiau nei 20 proc. – suteikiama 20 balų;

41.5.2. kiekvieno smulkiojo miško valdytojo pajamos padidės daugiau nei 20 proc. – suteikiama 20 balų;

41.5.3. kiekvienos labai mažos įmonės pajamos iš vykdomos veiklos padidės daugiau nei 20 proc. – suteikiama 20 balų;

41.5.4. kiekvieno fizinio asmens pajamos iš vykdomos veiklos padidės daugiau kaip 20 proc. – suteikiama 20 balų.

42. Projektų atrankos kriterijų vertinimo paaiškinimai:

42.1. vertinant atitiktį 41.1 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, vertinama paraiškoje nurodyta informacija, t. y. projekto dalyvių – pareiškėjo ir partnerių – skaičius;

42.2. vertinant atitiktį 41.2.3 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, veiklos vidurkio atrankos kriterijus skaičiuojamas atsižvelgus į pareiškėjo ir kiekvieno partnerio veiklos trukmę nuo labai mažos įmonės įregistravimo ir (ar) nuo fizinio asmens individualios veiklos įregistravimo iki paraiškos pateikimo dienos (sudėjus veiklos trukmę ir padalijus iš pareiškėjo ir partnerių bendro skaičiaus). Balai suteikiami, jei pareiškėjas ir kiekvienas partneris pateikia verslo liudijimo kopijas ir (ar) individualios veiklos pažymos kopijas;

42.3. vertinant atitiktį 41.3 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, vertinama paramos paraiškos IV skyriuje nurodyta informacija. Balai suteikiami, jei pareiškėjo ir kiekvieno partnerio pajamos iš numatyto sektoriaus sudarys ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų;

42.4. vertinant atitiktį 41.4 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui balai suteikiami tik tuo atveju, jei pareiškėjas ir kiekvienas partneris pateikia ekologinę gamybą patvirtinantį dokumentą;

42.5. vertinant atitiktį 41.5 papunktyje nurodytam atrankos kriterijui, vertinama paramos paraiškos IV skyriaus 6 dalyje nurodyta informacija. Balai suteikiami, jei pareiškėjo ir kiekvieno partnerio (nurodyto Taisyklių 10.1 papunktyje) planuojama produkcijos standartine verte išreikštas valdos ekonominis dydis įgyvendinus projektą padidės daugiau kaip 20 proc. ir bus išlaikytas visą projekto kontrolės laikotarpį. Balai suteikiami, jei pareiškėjo ir kiekvieno partnerio (nurodyto Taisyklių 10.2–10.4 papunkčiuose) pajamos įgyvendinus projektą padidės daugiau kaip 20 proc. ir bus išlaikytos visą projekto kontrolės laikotarpį. Balai suteikiami tik už vieną pasirinktą kriterijų.

43. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 40 privalomųjų balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 40 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

44. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Tuo atveju, kai paramos paraiškoms skirtas vienodas atrankos balų skaičius, bet joms finansuoti lėšų nepakanka, atliekami Administravimo taisyklėse nurodyti veiksmai. Papildomas šių paramos paraiškų atrankos vertinimas atliekamas, sudarant pareiškėjų eilę, pagal mažiausią prašomą paramos sumą.

XIII SKYRIUS
PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

45. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

46. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinų ir (arba) nefinansuotinų projektų. Vadovaudamasis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima ministras ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos, o pareiškėjus Agentūra – Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

47. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

XIV SKYRIUS
MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS MOKĖJIMO TVARKA

48. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais turi būti pateikti paramos sutartyje nustatytais terminais tik per ŽŪMIS Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių statyba, ji gali būti vykdoma etapais ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą. Statybos ir (arba) rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu.

49. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar numatyti mažesnę paramos objektų pasiskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą, nei nurodyta mokėjimo prašyme, jis iki paramos sutartyje nustatytos mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą. Jeigu argumentuotas prašymas pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių nepateiktas iki mokėjimo prašymo pateikimo, Agentūra mokėjimo prašymą laiko prašymu keisti paramos objektų pasiskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą bei kreipiasi į paramos gavėją, prašydama pateikti argumentus, ir paramos gavėjui suteikia 10 darbo dienų terminą. Jeigu paramos gavėjas nori padidinti paramos objektų pasiskirstymo tarp paramos dalių atitinkamame mokėjimo prašyme paramos sumą

(sumažinęs paramos sumą atitinkama suma kitame (-uose) mokėjimo prašyme (-uose), pritarimą tokiam keitimui iš Agentūros (paramos sutarties pakeitimą) jis turi gauti iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos lėšų objektams paskirstymą tarp paramos dalių, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka keičiama paramos sutartis.

50. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodika).

51. Paramos gavėjų ir (ar) partnerių atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įmones arba kredito įstaigas.

52. Paramos lėšos paramos gavėjams pagal priemonės veiklos sritį išmokamos šiais būdais:

52.1. išlaidų kompensavimo, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus per ŽŪMIS, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus;

52.2. išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos, avansas negali būti didesnis nei 40 proc. tinkamos paramos sumos. Avanso mokėjimas (nustatyta suma) yra atliekamas po paramos sutarties pasirašymo ne vėliau kaip per 20 darbo dienų;

52.3. sąskaitų apmokėjimo, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, paramos gavėjas patikrina kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo išrašytą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrina ir priima atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes ir, priėmęs sąskaitą, kaip tinkamą apmokėti, bei apmokėjęs nuosavo indėlio dalį, paramos sutartyje nurodytais terminais pateikia Agentūrai kartu su mokėjimo prašymu bei reikalaujamais dokumentais per ŽŪMIS. Taip pat paramos gavėjas privalo pateikti nuosavo indėlio dalies apmokėjimo iš nuosavų arba skolintų lėšų įrodymo dokumentus. Paramos gavėjas, gavęs paramos lėšas, privalo per 5 darbo dienas išmokėti šias lėšas rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui

ir išsiųsti Agentūrai pranešimą (registruotu laišku, el. paštu ar elektroniniu būdu, naudojant ŽŪMIS) apie išlaidų apmokėjimą, pridėdamas išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus. Jeigu paramos gavėjas neišmoka mokėjimo prašyme nurodytų lėšų rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir Agentūrai nepateikia pranešimo apie patirtų išlaidų apmokėjimą, Agentūra netvirtina vėliau paramos gavėjo teikiamo (-ų) mokėjimo prašymo (-ų) ar jo (jų) dalies.

53. Paramos gavėjui taikomas paramos lėšų išmokėjimo būdas (-ai) nustatomas (-i) paramos sutartyje. Į vieną mokėjimo prašymą negali būti įtrauktos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomi skirtingi Taisyklių 52 punkte nurodyti išlaidų apmokėjimo būdai.

54. Paramos gavėjas gali pateikti:

54.1. iki keturių mokėjimo prašymų (įskaitant avanso mokėjimo prašymą);

54.2. iki aštuonių mokėjimo prašymų (įskaitant avanso mokėjimo prašymą), kai pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad projekte numatytas turtas (visa įranga ir įrengimai) bus įgyjamas finansinės nuomos (lizingo) būdu.

55. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

56. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

XV SKYRIUS
SANKCIJOS

57. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui taikomos sankcijos, nustatytos Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikos patvirtinimo“.

XVI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

58. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, skundų teikimas ir nagrinėjimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

59. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

60. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, partneriams ir paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

_____